

newsletter

DAAD

Deutscher Akademischer Austausch Dienst
German Academic Exchange Service

Зміст номера

- Передмова
Сторінка 1

- Кращі можливості для студентської мобільності: Конференція ректорів ВНЗ підписує Договір про співпрацю з Україною
Сторінка 2

- DAAD рекомендує міцніше поєднання віртуальних пропозицій в освіті та маркетингу
Сторінка 3

- Українка в Німеччині: навчання займало лише 50% мого часу
Сторінка 4

- WHU – Otto Beisheim School of Management
- M.Sc. program "Integrated Climate System Sciences" der Universität Hamburg
Сторінка 6

Impressum

Видає:
Deutscher Akademischer Austausch Dienst e.V.
Kennedyallee 50
53175 Bonn

Відповідальний:
Dr. Dorothea Rüländ

Редакція:
Пан Флоріан Кюхлер

Контакт:
Тел.: +38044 406 82 69
Mail: info@daad.org.ua

Зображення:
DAAD

Тираж: 5000 екземплярів

Любі читачі,

поза всяким сумнівом ми переживаємо зараз в Україні скрутні часи. Проте Німеччина вносить свій вклад у реалізацію європейської перспективи країни. Не можна не згадати ту важливу роль, яку при цьому відіграє інтеграція наукових та вузівських середовищ.

Вирішальне значення тут має академічна мобільність, яка є ключовою компетенцією DAAD. Лише навчаючись та досліджуючи разом, ми зможемо у майбутньому плідно й взаємовигідно співпрацювати. З цієї точки зору угода між асоціаціями ректорів вузів Німеччини та України (див. статтю на стор. 2) заслуговує на найвищу оцінку. Але також і на інших рівнях зараз з обопільної ініціативи реалізуються важливі підходи. Так, університетська клініка м. Вюрцбург спільно з медиками із західноукраїнського університетського міста Львова сьогодні вивчають можливості майбутньої співпраці (див. новину на стор. 4). Багатообіцяючою галуззю для співпраці є педіатрична онко-

логія. Крім того, слід згадати і встановлення співпраці між Університетом ім. Юліуса Максиміліана м. Вюрцбург та Львівським національним університетом ім. Івана Франка в галузі математики: восени 2014 року було створено спільну магістерську програму "Обчислювальна математика вищого рівня" (див. новину на стор. 6).

Особливо для української сторони я ще раз повторюю нашу пропозицію: приходьте до нас не лише з усіма питаннями щодо навчання та дослідження в Німеччині, але також і з коопераційними планами.

Ваш

Флоріан Кюхлер

керівник Інформаційного центру DAAD у Києві

Європейські журналістські стипендії у Вільному університеті Берліна

Європейські журналістські стипендії у Вільному університеті дають учасникам можливість протягом двох семестрів займатися великим дослідницьким проектом у Берліні. Журналісти з Європи, США, Росії та арабських країн запрошуються до участі в стипендійній програмі.

Метою досліджень є розширення професійних знань та спеціальних навичок, а також поглиблення попереднього журналістського досвіду. Стипендіати зможуть вільно відвідувати заняття в Берлінських університетах, а також брати участь у заходах, організованих іншими науковими та культурними установами міста.

Для Європи така "творча відпустка" з її європейською та трансатлантичною спрямованістю, яка пропонується в рамках програми Європейських журналістських стипендій, є унікальною можливістю для журналістів.

Дата подання заявки - до 28.02.2015.

www.eif.fu-berlin.de

Виставка «ОСВІТНІЙ WEEKEND. Приватні школи та канікули за кордоном»

31 січня -1 лютого 2015 року з 12.00 до 17.00 у киявському готелі Fairmont (вул. Набережно-Хрещатицька, 1) відбудеться виставка «ОСВІТНІЙ WEEKEND. Приватні школи та канікули за кордоном», на якій буде представлений і Інформаційний центр DAAD у Києві. У виставці беруть участь представники іноземних університетів, коледжів та підготовчих центрів Великої Британії, Західної Європи, США та Канади. До участі запрошуються потенційні студенти та їхні батьки.

Деталі та реєстрація на сторінці: <http://dec-edu.com/eduweekend-2015/index.html>

Кращі можливості для студентської мобільності: Конференція ректорів ВНЗ підписує Договір про співпрацю з Україною

Угода про міжвузівську співпрацю, що була підписана Конференцією ректорів вищих навчальних закладів (HRK) зі Спілкою ректорів України, сприятиме студентській мобільності між українськими та німецькими університетами.

«Підписання Угоди відбувається у часи значних змін в українській системі освіти», - каже віце-президент Комісії, професор та доктор наук Елеонора Вебер, яка була керівником німецької делегації. «Ми сподіваємося, що це призведе до позитивних перетворень у наших партнерських університетах в Україні». Конференції ректорів узгодили правила визнання попередньо здобутих оцінок та дипломів. Підписана Угода стала оновленою версією Угоди 1998 року, вона містить зміни у системі навчання, які відбулися за останні роки, особливо у Німеччині.

Угода була підписана у Варшаві в рамках зустрічі Конференції ректорів України, Польщі та Німеччини. Делегації обмінялися між собою інформацією щодо актуальних політичних досягнень у галузі вищої освіти трьох країн, але особливо в Україні. Там у вересні був прийнятий новий Закон про вищу освіту, відповідно до якого Україна буде дотримуватися курсу інтеграції у європейський університетський та дослідницький простір і тим самим у західноєвропейські наукові структури.

Задля підтримки українських партнерських інституцій у сьогоднішній складній політичній та економічній ситуації конференції ректорів домовились адаптувати співпрацю відповідно до сучасних вимог: має бути розширена міжвузівська кооперація та запроваджені нові тристоронні мережі ВНЗ. Крім того, у Варшаві була підписана перша угода між вищими навчальними закладами трьох країн. Таким чином, українська Спілка ректорів показала своє бажання приймати підтримку під час розбудови ефективної системи забезпечення якості освіти в українських ВНЗ.

Захід відбувся за підтримки Міністерств науки Німеччини та Польщі. Під час урочистого підписання німецько-української Угоди були присутні дипломати з України та Німеччини.

Джерело: [www.kooperation-international.de/index.php?id=16&tx_ttnews\[tt_news\]=83824&cHash=4fb0d592355c8ae289a611cc4b71c4b1](http://www.kooperation-international.de/index.php?id=16&tx_ttnews[tt_news]=83824&cHash=4fb0d592355c8ae289a611cc4b71c4b1)

Інформаційний центр DAAD у Києві, видання 27 | 2015

Конкурс Фонду Фольксваген: тристороннє партнерство – проекти співробітництва між науковцями з України, Росії та Німеччини

На тлі нинішнього конфлікту між Україною, Росією та ЄС слід зміцнювати транскордонне наукове співробітництво між науковцями країн-учасниць шляхом одноразового конкурсу, тим самим сприяючи зближенню, зміцненню довіри і взаєморозумінню в регіоні, а також підтримці діалогу з науковими колегами у Німеччині.

Конкурс «Тристороннє партнерство» відкритий для вчених з усіх фахових дисциплін, тобто, як для природничих, біологічних та інженерних наук, так і для гуманітарних і соціальних наук. Можливе фінансування як наукових проєктів, так і дрібніших заходів; тематичних рекомендацій не існує.

У спільних проєктах можуть бути запропоновані науково-дослідні проєкти (з бюджетом до 250 000 євро) або менші заходи, такі як семінари, симпозиуми та літні школи. Очікується, що між групами партнерів, принаймні по одному для кожної країни, будуть збалансовано розподілені план роботи і бюджет. Молоді вчені із країн-учасниць мають бути відповідно задіяні у запланованих заходах.

Останній термін подання заявок: **30.04.2015**

www.volkswagenstiftung.de/foerderung/internationales/ausschreibung-trilaterale-partnerschaften.html

DAAD рекомендує міцніше поєднання віртуальних пропозицій в освіті та маркетингу

Бонн, 19.12.2014. Програми віртуальної освіти збагачують вищу освіту і сприяють її інтернаціоналізації. Таким є результат дослідження DAAD щодо потенціалу форматів цифрового викладання та навчання, таких як масові відкриті онлайн-курси (MOOCs) у сфері вищої освіти. Представляє результати дослідження у публікації "Інтернаціоналізація німецьких ВНЗ у рамках віртуальних сценаріїв викладання і навчання".

Все більше студентів їдуть на окремі семестри або ж на весь період навчання за кордон. Таким чином, глобальна конкуренція між університетами зростає. Завданням DAAD як агенції з інтернаціоналізації німецьких університетів є стати активізацією цього процесу. "Ми не вважаємо, що віртуальне навчання може замінити досвід навчання за кордоном. Але для того, щоб залишатися конкурентоспроможними на світовому ринку, ми повинні більше займатися питанням того, як можна зміцнити інтернаціоналізацію за допомогою віртуальної освіти", - говорить президент DAAD професор Маргрет Вінтермантель.

Адже освітні онлайн-програми пропонують додаткові можливості для підтримки міжнародної мобільності студентів і вчених. За допомогою мовних курсів, викладання базових знань та ключових елементів відповідної наукової культури можна краще підготувати міжнародний обмін та полегшити його. Університети, які дають цікаві пропозиції в цій області, мають явну перевагу над тими, хто від них відмовляється. Також формати віртуальної освіти вказують на високий міжнародний маркетинговий потенціал. Через збільшення глобальної конкуренції університети Німеччини не можуть дозволити собі ігнорувати інноваційні інструменти для розвитку та набору нової міжнародної аудиторії в довгостроковій перспективі.

За допомогою публікації "Інтернаціоналізація німецьких ВНЗ у рамках віртуальних сценаріїв викладання і навчання" DAAD

забезпечує внесок у дебати щодо процесів дигіталізації викладання в німецьких університетах: перевіряються та аналізуються стандарти якості нових навчальних форматів, їхній вплив на мобільність студентів і вчених, їхня роль у маркетинговій стратегії німецьких університетів та їхній потенційний вплив на демократизацію вищої освіти.

Підґрунтя. Німецькі університети розробляють та використовують цифрові курси навчання та викладання ще від початку існування інтернету. В минулому десятиріччі багато надій і сподівань, а також і проблем було пов'язано із концепціями змішаного і електронного навчання. Відкриті та безкоштовні онлайн-курси, так звані "Масові Відкриті Онлайн курси" (MOOCs), з 2012 року розпочали цілий ряд дискусій щодо плюсів та мінусів віртуальних форматів. При цьому, ейфорія з приводу всесвітньо доступної безкоштовної освіти зіштовхується із побоюваннями, що інтернет-курси призведуть до припинення університетського викладання. Цікаво, що досі питання інтернаціонального потенціалу цих природних транскордонних форматів було приділено мало уваги у глобальному контексті.

Збірка вийшла у DAAD-серії "Міжнародний університет" як електронна книга; її можна безкоштовно завантажити за посиланням www.wbv.de/openaccess/themenbereiche/hochschule-und-wissenschaft/shop/detail/name/ /0/7/6004449w.html#single-4ed807c04966754e.

Крім того, DAAD привнесе свій досвід, особливо в області інтернаціоналізації та маркетингу вищої освіти, в нещодавно створений спілкою Stifterverband, HRK та CHE «Форум дигіталізації вищої освіти», а також розробить практичні пропозиції і конкретні рекомендації для сценаріїв віртуального викладання та навчання в німецьких університетах.

Інформаційний центр DAAD у Києві, видання 27 | 2015

Міжнародна літня навчальна програма „Європа, Росія та регіон Балтійського моря“, 20.4.-10.7.2015 у Калінінграді

До 28.02.2015 включно студенти та випускники з усіх спеціальностей з усього світу можуть подавати заявки на міжнародну літню програму «Європа, Росія та регіон Балтійського моря», яка відбудеться у Калінінградському Європейському університеті імені Клауса Менерта.

Тримісячна німецькомовна програма присвячена дослідженню різноманітних аспектів європейської інтеграції із особливим акцентом на регіон Балтійського моря та Калінінградську область. Окрім міждисциплінарних фахових модулів, програмою пропонується також курс вивчення російської мови.

Початок навчання: 20 квітня 2015 року.

Більше інформації тут:

www.europastudien-kaliningrad.de

Університетська клініка м. Вюрцбург: початок співробітництва з Україною

За ініціативи президента Вюрцбурзького університету проф. Альфреда Форхеля науковці в галузі природничих, економічних та гуманітарних наук з Вюрцбурга та Львова сьогодні посилено вивчають можливості співробітництва. До перемовин залучено також університетську клініку м. Вюрцбург (UKW). Для того, щоб ознайомитися з потенціалом, колом інтересів та потребами медиків з обох університетських міст, досі відбулися дві двосторонні зустрічі: у червні 2014 року делегація з Вюрцбурга відвідала Львів, візит українців у відповідь відбувся у вересні. www.kooperation-international.de/detail/info-uniklinikum-wuerzburg-kooperationsanbahnung-mit-der-ukraine.html

Українка в Німеччині: навчання займало лише 50% мого часу

Випускниця спільної магістерської програми Києво-Могилянської академії та університету ім. Фрідріха Шиллера в м. Єна в Німеччині Дар'я Козлова розповіла Освіта.ua про свій досвід навчання за кордоном.

Дар'є, розкажіть, будь ласка, про себе та про свій закордонний досвід навчання. Чи важко було вступити в магістратуру, а потім ще і пройти відбір на навчання в Німеччині?

Ступінь бакалавра за спеціальністю «Політологія» та «Теорія та методика зв'язків із громадськістю» я отримала в Національному університеті «Києво-Могилянська академія», та вирішила вступити на магістратуру за спеціальністю «Політологія», яка включала програму «Німецькі студії». У рамках цієї магістерської програми існувала можливість отримати ступінь магістра політології від українського та німецького університету, і, разом з тим, отримати другий диплом магістра – німецький, разом з українським. Вступити в українську магістратуру було не важко. Все ж, існувала деяка розбіжність: студенти, які хотіли поступити на «Німецькі студії» в рамках спеціальності «Політологія», додатково проходили інтерв'ю з лектором DAAD або з координатором цієї німецької програми. Найскладніше було потрапити на навчання в Німеччину на семестр, так як на той момент було шість місць на поїздку в Німеччину, які оплачувались DAAD, а студентів – 11. Відбір тих, хто поїде в Німеччину, відбувався за рейтингом академічних досягнень: по закінченні першого академічного року, впродовж якого заняття проводились на 50% німецькою мовою, студенти відбиралися на навчання за кордоном на один семестр на основі рейтингу балів за дисципліни та успішного складання міжнародного тесту з німецької мови TestDaF (Test Deutsch als Fremdsprache). Так вийшло, що я була серед тих шести студентів, які виграли конкурс.

Розкажіть більше про програму DAAD. Які витрати вона покриває?

Це специфічна програма DAAD, у рамках якої стипендія нараховується лише у разі

схвалення кандидатури студента на зарахування до Єнського університету координатором цієї програми. Стипендія становить 750 євро на місяць, а також додатково максимум 250 євро на дорогу.

Протягом першого року Ви навчалися англійською й німецькою мовами. Де Ви вивчили мови?

З англійською трошки легше – я її вивчала безперервно, починаючи з дитсадочка. Німецьку мову вивчала у школі, але на бакалавраті трішки забула мову. Але, під час навчання на магістерській програмі, я значно покращила свій рівень німецької, адже лектор DAAD, носій мови, читала нам курс німецької, і німецькі професори викладали зазвичай також німецькою. Коли їхала на семестр у Німеччину, то вже могла спокійно спілкуватися з німцями і брати активну участь у семінарах.

Які існують особливості навчання в Німеччині порівняно з Україною?

Перша особливість – це те, що в українській освіті є певний перелік предметів, і в рамках одного предмета проводяться й семінар, і лекція. У Німеччині є предмети, які викладаються тільки лекційно, а інші – тільки на семінарах. Друга особливість – це те, що студент не може бути допущеним до складання іспитів або написання дипломної роботи, якщо він попередньо не зареєструвався у організації ASPA, яка є посередником між студентами і університетом, і займається різними бюрократичними питаннями.

А навантаження в Німеччині на тиждень велике? Що Ви можете сказати про студентів та викладачів у Німеччині?

Академічне навантаження протягом першого року навчання було дуже великим, так як ми фактично вчилися у двох вишах – у Могилянці та в університеті імені Фрідріха Шиллера, бо слухали також і німецькі предмети. Навантаження протягом закордонного семестру було не дуже великим, адже ми слухали предмети лише німецькою вишу, звісно, разом з іншими німецькими та міжнародними студентами. Рівень викладання був настільки ж високим, як і в

Інформаційний центр DAAD у Києві, видання 27 | 2015

Конгрес міжнародного об'єднання германістів у Шанхаї-2015 (для колишніх стипендіатів DAAD та Фонду AvH)

Фонд AvH (Александра фон Гумбольдта) та DAAD підтримують участь випускників своїх програм (колишніх стипендіатів з тривалістю стипендії від трьох місяців) у Конгресі міжнародного об'єднання германістів у Шанхаї у 2015 році (24.08. – 30.08.2015).

Колішні стипендіати DAAD та/або Фонду AvH, що бажають виступити з доповіддю на Конгресі, мають можливість подати заяву на отримання фінансової допомоги на проїзд та відшкодування членського внеску (вартості участі у Конгресі) до одного з фондів, що надавав їм стипендію. Деталі та формуляр-заяву для стипендіатів Фонду AvH можна знайти тут: www.humboldt-foundation.de/web/ivg-kongress-shanghai.html, для стипендіатів DAAD – тут: www.daad.de/deutsch/termine-informationen/27368.de.html. Кінцевий термін подання заяв на отримання фінансування від DAAD або Фонду Александра фон Гумбольдта – 31.01.2015.

Стипендійна програма ім. Лео Бека

Міжнародна стипендійна програма ім. Лео Бека спрямована на аспірантів, які в рамках роботи над своєю дисертацією проводять дослідження у галузі історії та культури німецькомовних євреїв. Програма включає в себе, окрім однорічної фінансової підтримки, також можливість наукового обміну – наприклад, можливість участі у регулярних наукових конференціях, що організовуються Академічним фондом німецького народу спільно із Лондонським інститутом імені Лео Бека. Останній день подання заяв –

01.02.2015 року.

www.studienstiftung.de/en/leo-baek.html

моєму українському університеті.

Де Ви жили й де харчувались? Як проводили свій вільний час?

Жила у студентському гуртожитку, разом із дівчиною із Дрездена та китайкою; мала свою окрему кімнату. Харчувались переважно у студентській їдальні або у кафе, могли також самостійно щось приготувати. Взагалі, навчання займало 50 % мого часу, інші 50 % витратила на себе. Можливостей гарно і з користю провести вільний час було безліч. На території кампусу дуже часто проводяться різноманітні тематичні виставки та культурні заходи (наприклад, вечір монгольської культури), у яких можна безкоштовно прийняти участь. Було також багато вечірок, організованих студентами з Еразмусу, студентським самоврядуванням тощо. Ми також із нашою групою влаштували два українських вечори та відкриту дискусію щодо подій Євромайдану, запрошували німців та інших студентів приєднатись до нас. Закордонний семестр відкривав також безліч можливостей багато подорожувати. Я встигла відвідати Чехію, Польщу, Австрію, а також багато міст Німеччини, наприклад, Мюнхен. Зі студентською групою під керівництвом професора Опелланда ми їздили в Берлін на навчальну екскурсію у штаби німецьких партій.

А щодо нетворкінгу, чи підтримуєте Ви зв'язки зі студентами, з якими навчалися?

Неофіційних зустрічей може бути багато, офіційна – раз на рік. Підтримую зв'язки зі своїми однокласниками, з тими, хто закінчив вивчати цю програму раніше, а також зі студентами, які зараз навчаються перший рік і планують поїхати в Німеччину. Такі зустрічі дають можливість ділитися досвідом, зустрічати старих друзів, а також дискутувати на політичні та наукові теми.

Чи була у Вас потреба підробляти у Німеччині і чи була можливість залишитись у Німеччині попрацювати?

Ні, тому що навчальна програма розрахована так, що людина від закордонного семестру отримує максимум академічного та культурного досвіду, а не концентрується на питаннях заробітку. Можливості залишитись у Німеччині також практично не було, так як якщо ти не повернешся, а, отже, і не закінчиш навчання в Україні, у тебе

вже не буде можливості отримати цей Єнський магістерський диплом.

Які нові перспективи відкрилися Вам завдяки закордонному навчанню?

Зараз у мене є бажання продовжити навчання в аспірантурі в Німеччині, та після її закінчення планую повернутись в Україну та втілювати на Батьківщині усі здобуті знання та досвід. Наразі, я на шляху до своєї мрії – я працюю у київському офісі DAAD, що дає мені виключну можливість практикувати німецьку мову та здобувати досвід роботи в освітній сфері.

Що б Ви порадили українцям, які планують навчатись у Німеччині?

Я б порадила підтягти німецьку хоча б до рівня intermediate, щоб хоча би розуміти загальні речі при повсякденному спілкуванні. Окрім того, раджу не вибирати для навчання велике місто. Також, якщо іноземному студенту потрібно трохи грошей, я б радила влаштуватись, починаючи з другого семестру, помічником для інших новоприбулих іноземних студентів, - така діяльність не буде шкодити навчанню.

Чим особливо запам'яталася Німеччина й що вона Вам дала?

Найбільше запам'яталася своєю прекрасною атмосферою, новими цікавими та корисними знайомствами, і чудовим часом, який я там провела. Німеччина дала можливість отримати новий погляд на світ, а також замислитись над тим, щоб здобувати нові знання та іноземний досвід для того, щоб потім втілити його в Україні.

Скорочене інтерв'ю Павла Петриченка, Освіта.ua

http://osvita.ua/abroad/higher_school/germany/44206/

Все більше німців навчаються за кордоном

Згідно із щорічним дослідженням Федеральної служби статистики, все більше німців проходять навчання за кордоном. Кількість німецьких студентів за кордоном у 2012 році зросла на 2% і становить 139 тисяч осіб. З 2002 року ця цифра збільшилася більш ніж у двічі. Найпопулярнішими країнами у році 2012 стали Австрія, Нідерланди, Швейцарія та Великобританія. Особливо помітно зросла кількість німецьких студентів у Японії, Туреччині, Ірландії та Португалії. Президент DAAD проф. Маргрет Вінтермантель позитивно відмітила зростання кількості студентів, які навчаються за кордоном та підкреслила значення закордонного стажування для професійного та особистісного розвитку студентів.

Спільна магістерська програма Університету м. Вюрцбург та Львівського університету ім. Франка

19 серпня 2014 року між Університетом ім. Юліуса Максиміліана м. Вюрцбург та Львівським національним університетом ім. Івана Франка було підписано угоду про створення спільної магістерської програми в галузі математики: "Обчислювальна математика вищого рівня".

Окрім досягнення спеціальних академічних кваліфікацій, спільна магістерська програма пропонує студентам обох університетів можливість двосторонніх візитів та обмінів.

Після успішного завершення магістерської програми обидва університети видадуть відповідні сертифікати. Крім того, Університет м. Вюрцбург пропонує найкращим випусникам аспірантські стипендії та підтримує працевлаштування у транснаціональних підприємствах.

www.kooperation-international.de/detail/info/

Excellence in Management Education

WHU – Otto Beisheim School of Management

Boost Your Professional Success by Lifelong Learning!

WHU – Otto Beisheim School of Management, one of Germany's top-ranked business schools, offers general management degree and non-degree programs in an international context. We meet your expectations at every step of your career.

The range of programs include:

- Bachelor in International Business Administration (BSc)
- Master in Management (MSc)
- Master in Finance (MSc)
- Full-Time MBA
- Part-Time MBA
- Kellogg-WHU Executive MBA
- Doctoral Program
- Customized and open enrollment Executive Education Programs

WHU's international network includes more than 195 partner universities with which there are exchanges of lecturers and students, as well as cooperation in research worldwide. WHU is regularly certified by EQUIS and FIBAA and a member of the renowned accreditation institution AACSB, which guarantees the excellent standard of courses and a high degree of internationalization. In addition, WHU is the only private business school in Germany, which is a member of the German Research Association (DFG). In both national and international rankings WHU – Otto Beisheim School of Management continues to occupy leading positions. Our goal is your success!

Website: www.whu.edu Contact: whu@whu.edu

Focus on Climate! Join our M.Sc. program "Integrated Climate System Sciences"!

The School of Integrated Climate System Sciences (SICSS) at Universität Hamburg, member of the Klimacampus Hamburg, is the only Graduate School which provides you the unique opportunity to combine your study of observing, modeling and predicting the earth system with studies in economics and social sciences. As a result, you will be well prepared for a career as a climate expert!

SICSS offers you a well-structured study program with an internationally recognized Master of Science. You will study with students and renowned scientists from around the world. SICSS offers coursework in the fields of natural, social and economic sciences.

At present, the program allows the specialization in one of following three tracks:

- Physics of the climate system;
- biogeochemistry of the climate system;
- climate related economics and social sciences.

All courses are held in English. Class size is limited to 20 students. Our research oriented study program has been accredited by ASIIN in 2010.

Application period is annually 15 February – 31 March; the program starts every year in October. Interested in this high quality Master's program?

For further information, please visit www.sicss.de or contact Katja Grannis at sicss@zmaw.de.

